

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

DOMOVA MLÁDEŽE

Střední odborné učiliště elektrotechnické Plzeň Vejprnická 56

Minimální preventivní program byl vypracován na základě Metodického doporučení MŠMT č.j. 21291/2010-28 k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.

Účinnost programu: od 1. 9. 2016

Platnost programu: 4 roky

Program zpracoval: Weber Karel, zást. řed.pro VMV

Program schválil: Ing. Černý Jaroslav, ředitel SOUE Plzeň

Minimální preventivní program Domova mládeže, SOU Elektrotechnické Plzeň, Vejprnická 56

Obsah programu

Východiska k vypracování preventivního programu Domova mládeže

1. Obecné cíle preventivního programu

2. Charakteristika zařízení

3. Charakteristika cílové skupiny

4. Výchovné a vzdělávací aktivity DM

4.1. Skupinová a individuální činnost vychovatelů

4.2. Žákovská samospráva

4.3. Podíl žáků na vzdělávací a výchovné činnosti DM

4.4. Soutěže a sportovní aktivity DM

4.5. Další aktivity

5. Problematika prevence sociálně patologických jako součást výchovné a vzdělávací činnosti DM

5.1. Spolupráce s výchovným poradcem školy

5.2. Spolupráce s rodiči

5.3. Spolupráce s jinými organizacemi

5.4. Samostatné projekty

6. Závěr

Východiska k vypracování preventivního programu Domova mládeže

Problematika sociálně patologických jevů je podrobně rozpracována v minimálním preventivním programu SOUE Plzeň a částečně ve školním vzdělávacím programu. Součástí preventivního programu školy je i preventivní program DM. Program DM ze školního programu vychází a je vypracován v přímé návaznosti na něj. Program DM stručně charakterizuje zařízení DM, cílovou skupinu ubytovaných žáků, výchovnou a vzdělávací činnost DM a specifikuje provázanost prevence s výchovnou a vzdělávací činností DM.

V krizovém plánu se snažíme reagovat na širší změny rychle se vyvíjející společnosti a rizika vyplývající z těchto změn, která citelně ovlivňují nově se utvářející generaci v období dospívání.

Výchozí a doplňkové dokumenty:

Školní vzdělávací program, Minimální preventivní program Učiliště, Plán akcí DM, Vnitřní řád DM, Režim dne.

1. Obecné cíle preventivního programu

Za důležité považujeme sledovat chování a způsob jednání našich žáků ve srovnání s jejich vrstevníky a vhodnou intervencí a důsledností předcházet rizikovým jevům. Umožnit žákům rozpoznat rizikové způsoby chování, jejich příčiny a následky. Rozvíjet u žáků sebepoznání, komunikační a sociální dovednosti a umožnit jim náhled na citlivé životní období dospívání. Vycházíme tak z úzké souvislosti mezi věkem dospívání a možným sociálně patologickým chováním žáků. Z tohoto širšího kontextu musejí vycházet naše výchovné a vzdělávací aktivity.

2. Charakteristika zařízení

DM slouží k ubytování studentů SOU elektrotechnického Plzeň a žáků z dalších středních škol v Plzni a vytváří zázemí potřebné pro studium, včetně možnosti dalších mimoškolních aktivit, vzdělávacích, kulturních a sportovních. V areálu učiliště se nachází školní jídelna, kde se žáci mohou stravovat. Chod domova mládeže je vymezen vnitřním řádem DM, kde jsou stanovena práva a povinnosti ubytovaných žáků. Denní rozvrh aktivit je blíže specifikován v Režimu dne DM.

V našem DM je možno ubytovat celkem až 330 žáků. Chlapci a děvčata jsou ubytováni na patrech odděleně. Na každém patře je 16 pokojů, vždy dva pokoje mají společné sociální zařízení. Na pokojích 8.pavilonu jsou zpravidla ubytováni dva žáci, na 7.pavilonu jsou v buňce dvoulůžkový a jednolůžkový pokoj. Na patře je společenská místnost s televizí, místnost sloužící ke studiu nebo ke společenským hrám. Dále vybavená kuchyňka, kde si žáci mohou samostatně vařit a připravovat pokrmy. Žáci na každém patře mají svého kmenového vychovatele, který je na patře přítomen v odpoledních hodinách od 13:15 do 22:00 hodin. Na DM je nepřetržitý pedagogický dozor 24 hodin denně.

3. Charakteristika cílové skupiny

Jedná se o žáky a žákyně ve věku dospívání, v rozmezí 15 – 20 let. Žáci jsou rozděleni na jednotlivých patrech dle ročníků a pohlaví. Na každém patře je zpravidla skupina žáků věkově homogenní. V mnohém se jednotlivci, z nichž se na patře skupina skládá, liší. Vzhledem k tomu, že žáci ubytovaní na jednotlivých patrech nemají stejné studijní předpoklady, navštěvují různé školy i různé obory. Další rozdílné sociální dovednosti, kulturní návyky a požadavky si přinášejí z rodinného prostředí. Ve smyslu diference profesního směřování, kulturních a sociálních predispozic se jedná o skupinu heterogenní. Výše uvedené rozdíly vymezují každému z žáků rozdílné způsoby i možnosti jak se s nároky, jež období dospívání klade, vypořádat. Je to období, kdy se tvoří zatím ještě křehká identita jedince, formující se zkušeností, kterou žák získává ve vztazích vrstevnické skupiny, k druhému pohlaví i k autoritám. S vědomím individuálních rozdílů žáků i náročnosti a důležitosti období dospívání je nutno k žákům přistupovat.

4. Výchovné a vzdělávací aktivity DM

4.1. Skupinová a individuální činnost vychovatelů

Vychovatelé DM se snaží zajistit ubytovaným žákům co nejlepší podmínky ke studiu, hodnotnému využití volného času a vytvořit pro žáky takové prostředí, které by alespoň do určité míry odpovídalo prostředí domácímu. Vychovatelé se snaží naučit žáky respektovat pravidla společného života a těmto pravidlům porozumět. Na svých patrech se prostřednictvím individuální a skupinové práce zaměřují na vytváření pozitivních, kamarádkých vztahů ve skupině. Zaměřují se u žáků na rozvoj sebepoznání, osvojení si dalších sociálních dovedností a snaží se jim zprostředkovat náhled na nelehké nicméně velmi zajímavé a hektické období jejich dospívání. Snaží se být svým žákům průvodci životem i pozitivními vzory.

4.2. Žákovská samospráva

Na organizování činností DM a na každodenním soužití se žáci mohou podílet prostřednictvím volené samosprávy. Učí se tak v dialogu s dospělými spolurozhodovat o společném životě na DM a přijímat zodpovědnost za svá rozhodnutí. Osvojují si tak elementární zásady demokracie a otevřené společnosti.

4.3. Podíl žáků na vzdělávací a výchovné činnosti DM

Dále se snažíme rozvíjet individuální zájmy studentů, které si přinesli ze základních škol. Žákům, kteří mají výjimečné znalosti a schopnosti, je s podporou vychovatelů umožněno tyto znalosti předávat ostatním žákům a to prostřednictvím přednášek s diskuzí, výstav exponátů i koncertů. Taktéž si žáci sami připravují společenské večery s hudební produkcí a tancem na parketu.

4.4. Soutěže a sportovní aktivity DM

DM má k dispozici venkovní hřiště, tělocvičny a posilovnu v areálu školy. V těchto prostorách je organizována pravidelná sportovní činnost (fotbal, nohejbal, volejbal, florbal).

V DM jsou umístěny dva stoly na stolní tenis, který je přístupný pro žáky v průběhu celého dne.

V návaznosti na výše uvedené sportovní aktivity jsou organizovány na DM turnaje v nichž se účastní družstva z jednotlivých pater. Dalšími velmi oblíbenými soutěžními disciplínami je běh do schodů a silový trojboj.

Dále jsou organizovány soutěže ve stolních hrách (šachy, dáma, piškvorky), pokeru, soutěže v hodu šípkami, stolním fotbalu.

Žáci našeho DM se také pravidelně účastní soutěží, které jsou pořádány pro společné zápolení mezi jednotlivými Domovy mládeže v Plzni.

4.5. Další aktivity

V současné době DM SOUE spolupracuje se psím útlukem na Borských polích.

Příležitostně jsou pořádány další přednášky na různá témata a ve společenském sále může probíhat promítání filmů, dle výběru žáků. V neposlední řadě mohou žáci ke studijním a vzdělávacím účelům využít internetové sítě.

5. Problematika prevence sociálně patologických jevů jako součást výchovné a vzdělávací činnosti DM

Výchovná a vzdělávací činnost DM v této oblasti navazuje na výuku a další aktivity školy, které s problematikou sociálně patologických jevů souvisejí. Vycházíme nejen z efektivní spolupráce se školou, ale i s rodinou. Dále předpokládáme, že účinná prevence vychází z vhodně kombinovaných skupinových a individuálních přístupů vychovatelů, ve vytváření pozitivních vztahů v kolektivu žáků i pozitivním vztahům žáků k sobě samým. Důraz klademe na volnočasové aktivity a rozvíjení individuálních zájmů žáků.

5.1. Spolupráce s výchovným poradcem školy

Ve spolupráci s výchovným poradcem vychovatelé monitorují žáky s výchovnými problémy a specifickými problémy učení, konzultují společně výchovné postupy a návaznost na individuální studijní plány.

5.2. Spolupráce s rodiči

Snažíme se budovat partnerský vztah s rodiči našich žáků. Rodiče jsou pravidelně informováni na třídních schůzkách o aktuálních problémech žáků a jejich řešení. Častěji jsou však vychovatelé s rodiči v kontaktu telefonicky nebo prostřednictvím internetové pošty. Jsou informováni také o dalších možnostech trávení volného času svých dětí, jejich schopnostech a možnostech dalšího rozvíjení těchto schopností.

5.3. Spolupráce s jinými organizacemi

DM v oblasti prevence sociálně-patologických jevů má možnost spolupracovat prostřednictvím výchovného poradce školy s Pedagogicko- psychologickou poradnou v Plzni. Dále DM spolupracuje s Policií ČR, konkrétně s Obvodním oddělením Skvrňany, Krajským úřadem Plzeňského kraje, s o.s. Ulice, o.s. Ponton.

5.4. Samostatné projekty

5.4.1. Program proti rizikovému užívání drog

Program navazuje na realizaci ve škole v hodinách občanské nauky. V této oblasti spolupracujeme s Občanským sdružením Ulice, které každoročně pro žáky pořádá divadelní představení. Na jevišti vystupují členové Terapeutických komunit, kteří po představení s našimi žáky hovoří na téma drogové závislosti a drog a rizik, které přinášejí. Dále je prováděna prevence v této oblasti pracovníky o.s. Ponton, kteří provádí přednášky zaměřené na problematiku období dospívání, sekundárně na téma závislostního chování.

5.4.2. Program proti rasismu

Program navazuje na realizaci ve škole v hodinách občanské nauky. V této oblasti spolupracujeme s Občanským sdružením Ponton, jehož pracovníci v prostorách DM pracují s menšími skupinami žáků (přednáška, diskuse) na téma rasizmu, multikulturního střetávání a tolerance. Prevenci se snaží při každodenní skupinové a individuální práci s žáky provádět také sami vychovatelé.

5.4.3. Program proti šikaně

Program navazuje na realizaci ve škole v hodinách občanské nauky. V této oblasti opět spolupracujeme s Občanským sdružením Ponton, jehož pracovníci se prostřednictvím skupinové práce snaží žákům objasnit příčiny, následky a možnosti řešení následků šikany, jakým způsobem jí předejít, ale také vysvětlit příčiny a významy kulturních a individuálních odlišností.

6. Závěr

Preventivní program je určen pro všechny skupiny žáků na jednotlivých patrech. Při výskytu rizikového chování a dalších problémů operativně upravujeme aktivity vymezené Vnitřním řádem i Režimem dne DM. Preventivní program bude v dalších letech upravován a aktualizován dle nových požadavků společenských změn a nově se formujících generací, dále na základě zkušenosti pracovníků a dalších interních potřeb zařízení.